

Borgarráð

Úrræði fyrir flóttafólk frá Úkraínu

Lagt er til að velferðarsvið taki þátt í tímabundnu úrræði fyrir flóttafólk frá Úkraínu og gangi til samninga við Félags- og vinnumálaráðuneytið vegna móttöku að lágmarki 100 einstaklinga. Samningurinn kemur til viðbótar samningi um samræmda móttöku flóttafólks sem hljóðar upp á 500 manns og samning við Útlendingastofnun um þjónustu við allt að 300 umsækjendur á hverjum tíma um alþjóðlega vernd. Kostnaður vegna húsnæðis og fjárhagsaðstoðar verður greiddur í samræmi við gildandi samning við útlendingastofnun um umsækjendur um alþjóðlega vernd. Ennfremur er lagt til að skóla- og frístundasvið hefji þegar í stað undirbúning og stofnun fjölskyldumiðstöðvar fyrir börn frá Úkraínu þar sem gert verði ráð fyrir allt að 50 börnum. Lagt er til að borgarráð samþykki fjárheimild fyrir allt að 25 m.kr. sem fjármagnað verði af kostnaðarstaðnum 09205, ófyrirséð. Innifalið í þeirri upphæð er kostnaður við húsnæði fyrir fjölskyldumiðstöðina.

Greinargerð:

Yfir fjórar milljónir manna hafa nú þurft að yfirgefa heimili sín vegna stríðsátakanna í Úkraínu og hafa íslensk stjórnvöld virkjað 44. gr. laga um útlendinga sem felur í sér að úkraínskir ríkisborgarar geta fengið dvalarleyfi á grundvelli mannúðarsjónarmiða. Dvalarleyfið er veitt til eins árs í senn með heimild til að endurnýja eða framlengja í allt að þrjú ár frá því að umsækjandi fékk fyrst leyfi.

Félags- og vinnumálaráðuneytið hefur óskað eftir að gera samning við sveitarfélög um tímabundna þjónustu, svokallað Skjól sem tekur til 6 mánaða. Fyrst um sinn eru það sveitarfélögin Reykjavík, Ölfus og Borgarbyggð sem taka á móti einstaklingum í tímabundið Skjól. Í framhaldinu er miðað við að einstaklingarnar fari í varanlegt húsnæði á grundvelli samnings um samræmda móttöku flóttafólks en Reykjavíkurborg er með samning um móttöku allt að 500 manns á grundvelli þess samnings. Verið er að endurskoða þann samning en hann rann út 1. apríl síðastliðinn. Skorað hefur verið á barna- og menntamálaráðherra að setja inn stuðning við börn á grundvelli samningsins en ljóst er að börnin þurfa sérstakan stuðning við að aðlagast nýju umhverfi og vinna úr þeim áföllum sem stríðið hefur í för með sér. Gert er ráð fyrir verulegri stækkun á samningnum um samræmda móttöku, í ljósi þess fjölda sem er að koma til landsins frá Úkraínu.

Reykjavíkurborg er með samning við Útlendingastofnun vegna þjónustu við allt að 300 umsækjendur um alþjóðlega vernd, á hverjum tíma. Lagt er til að tímabundna þjónustan við flóttafólk frá Úkraínu, Skjólið, verði með sama hætti. Flóttafólki verði veitt fjárhagsaðstoð, strætókort, sundkort og aðstoðað við að komast í virkni. Vinnumálastofnun mun vinna markvist með fyrirtækjum í því að ráða fólk frá Úkraínu til vinnu því samkvæmt íslenskri lögjöf um

dvalarleyfi af mannúðarástæðum þá fylgir ekki sjálfkrafa atvinnuleyfi heldur þarf það að koma í gegnum fyrirtækin.

Einnig verður fjölskyldumiðstöð sett á laggirnar fyrir börn og ungmenni og er stefnt að því að halda henni opinni fram á sumar.

Í dag eru 14 starfsmenn sem sinna þjónustu við umsækjendur um alþjóðlega vernd. Á árinu 2021 annaðist starfsfólk velferðarsviðs 476 umsækjendur um alþjóðlega vernd og að meðaltali voru rúmlega 200 einstaklingar í þjónustu á degi hverjum allt árið um kring.

Markmið samningsins við Félags- og vinnumálaráðuneytið vegna móttöku flóttamanna frá Úkraínu er að þjónustuaðili tryggir fullnægjandi lágmarkspjónustu með hliðsjón af lögum nr. 40/1991 um félagsþjónustu sveitarfélaga.

Húsnæði: Félags- og vinnumálaráðuneyti mun hafa umsjón með leigu á því húsnæði sem um ræðir og er nýtt sem bráðabirgðahúsnæði. Gert er ráð fyrir að sveitarfélög hafi umsjón með þrifum á milli íbúa og eftir atvikum þrifum á sameign og öryggisgæslu. Viðgerðir á húsinu skiptast á milli ráðuneytis og Reykjavíkurborgar.

Húsnæðið í Reykjavík stendur að Vatnsstíg 11 með 44 stúdíóíbúðum fyrir 96 einstaklinga. Íbúðirnar eru frá 21-44 fm². Húsnæðið er fullbúið húsgögnum.

Þjónusta við einstaklinga: Í umræddum samningi er gert ráð fyrir persónubundinni þjónustu við flóttafólkið s.s. afgreiðslu fjárhagsaðstoðar, aðstoð við að stofna bankareikninga og ljúka heilbrigðisskoðun ef við á. Reykjavíkurborg mun bjóða upp á reglubundna viðtalstíma þar sem veitt er félagsleg ráðgjöf og stuðningur með hliðsjón af lögum nr. 40/1991 um félagsþjónustu sveitarfélaga.

Virkníurræði: Félags- og vinnumálaráðuneyti óskar eftir tilboðum frá sveitarfélögum um virkníurræði fyrir fólk sem dvelur í bráðabirgðaúrræðum.

- Virkníurræði fyrir fullorðið fólk
- Virkníurræði fyrir börn

Reykjavíkurborg mun leitast við að tengja einstaklinga og nærsamfélag og veita upplýsingar um þá afþreyingu sem stendur til boða. Túlkaþjónusta verður einnig í boði eftir því sem þörf er á. Ennfremur er gert ráð fyrir virku samstarfi við Vinnumálastofnun fyrir þá einstaklinga sem eru tilbúnir að fara út á vinnumarkaðinn.

Fjölskyldumiðstöð: Reykjavíkurborg mun opna Fjölskyldumiðstöð fyrir börn á leik- og grunnskóla aldri þar sem félagslegum og námslegum þörfum þeirra verður mætt með áherslu á kennslu á úkraínsku. Allar rannsóknir sýna að börn sem koma úr stríðshrjádum aðstæðum eiga við áfallastreitu að stríða þó í mismiklu mæli sé. Það er mikilvægt að skapa griðastað þar sem börn og foreldrar finna fyrir öryggi, rúttínu og hlýju. Skóla- og frístundasvið hefur kortlagt þann fjölda starfsmanna hjá SFS sem eru með úkraínskan bakgrunn og hvaða menntun þeir

Reykjavíkurborg

hafa að baki. Nú þegar hefur náðst að fá a.m.k 3 starfsmenn sem geta fært sig í starfi til að sinna þessu verkefni og vonir standa til að fá fleiri inn. Miðað er við að allt að 50 börn á leik- og grunnskólaaldri geti tekið þátt í starfi Fjölskyldumiðstöðvarinnar alla virka daga frá kl. 08:30 – 14:00 þar sem gert er ráð fyrir þátttöku foreldra. Gert er ráð fyrir að opna Fjölskyldumiðstöðina þriðjudaginn 19. apríl og hafa hana opna fram til 30.júní 2022.

Skólaþjónusta fyrir börn: Samningaviðræður standa yfir á milli sveitarfélaga og mennta- og barnamálaráðuneytisins varðandi útfærslu á þeim lið í samvinnu við félags- og vinnumarkaðsmálaráðuneytið.

Greiðslur: Greiðslur til Reykjavíkurborgar er í samræmi við gildandi samning við Útlendingastofnun um þjónustu við umsækjendur um alþjóðlega vernd.

Dagur B. Eggertsson
borgarstjóri